

საქართველოს გაერთიანებული სახელმწიფოს და სოფლის მეურნეობის მინისტრი

ბრძანება N 2-1077

12/11/2019

ქ. თბილისი

**„სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“ ჰიდროელექტროსადგური „რიონი ჰესის“
ექსპლუატაციის პირობების შეცვლასა და ქვესადგურის ექსპლუატაციაზე
გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და
სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 18 ივლისის №2-579 ბრძანებაში ცვლილების
შეტანის შესახებ**

2008 წელს სამინისტროს მიერ სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ რიონის ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციის პროექტზე გაიცა №9 ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნა და გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა. აღნიშნული ეკოლოგიური ექსპერტიზის დასკვნის მე-6 პირობა ითვალისწინებდა სათავე ნაგებობის ზედა ბიეფში, წყალსაცავის გავლენის ზონის გარეთ, წყლის დონის ავტომატიზირებული და ხარჯის გამზომი საგუშაგოს მოწყობასა და უშუალოდ სათავე ნაგებობაზე წყალსაშვი ნაგებობის ტარირებას.

2017 წელს კომპანიების ერთობლივი მომართვის საფუძველზე სს „ენერგო-პრო ჯორჯიას“ რიონის ჰიდროელექტროსადგურის ექსპლუატაციაზე გაცემული გარემოზე ზემოქმედების ნებართვა გადაეცა სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“.

აღნიშნული ჰიდროელექტროსადგურის შემდგომი რეაბილიტაციისა და საერთო სიმძლავრის გაზრდის შესაბამისად და გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის მე-5 მუხლის მე-12 ნაწილის საფუძველზე, 2018 წლის 18 ივლისს საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის №2-579 ბრძანებით გაიცა სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“ „ჰიდროელექტროსადგური „რიონი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების შეცვლასა და ქვესადგურის ექსპლუატაციაზე“ გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილება. გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილებით კომპანიას დაუდგინდა პირობები, რომელთა შესრულება სავალდებულოა საქმიანობის განხორციელებისთვის. №2-579 ბრძანების 4.4 პუნქტის თანახმად, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“ დაევალა:

- გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემისთანავე ჰესის ეფექტური ფუნქციონირებისა და მისი უსაფრთხოების გაზრდისათვის, სათავე ნაგებობის ზედა ბიეფში, წყალსაცავების გავლენის ზონის გარეთ, უზრუნველყოს წყლის დონის ავტომატიზირებული გამზომი მოწყობილობის მონტაჟი და მიღებული ინფორმაციის უწყვეტად მიწოდება გარემოს ეროვნული სააგენტოსათვის. გარდა ამისა უზრუნველყოს სათავე ნაგებობის ზედა ბიეფში, წყალსაცავების გავლენის ზონის გარეთ წყლის ხარჯის, ხოლო სათავე ნაგებობაზე, ეკოლოგიური ხარჯის

გაზომვები და შედეგების ყოველი კვარტლის ბოლოს გარემოს ეროვნული სააგენტოში წარმოდგენა.

სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციამ“ ზემოაღნიშნული პირობის ცვლილებასთან დაკავშირებით მიმართა სასამართლოს. სასამართლოს რეკომენდაციის შესაბამისად, საკითხზე მორიგების მიზნით, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციამ“ მომართა სამინისტროს „ჰიდროელექტროსადგური „რიონი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების შეცვლასა და ქვესადგურის ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 18 ივლისის №2-579 ბრძანების 4.4 პუნქტის შეცვლის თაობაზე.

საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ პირობის ცვლილების დასაბუთებაში აღნიშნულია, რომ „რიონი ჰესის“ წყალსაცავის გავლენის ზონის გარეთ განთავსებულია „გუმათი 1“ და „გუმათი 2“ ჰესების კასკადი. გუმათჰესი 1-ის მიერ გამოყენებული წყალი დერივაციული არხით გუმათჰესი 2-ის ჰიდროტურბინებში ხვდება. გუმათჰესი 1-ის წყალსაშვი ნაგებობიდან გატარებული ეკოლოგიური და ჭარბი წყლის ხარჯი (რომელთა განსაზღვრა ხორციელდება წყალსაშვი ნაგებობების ხარჯის მახასიათებლით), თავს იყრის რიონჰესის წყალსაცავში. ამდენად, გუმათჰესის კასკადის გასწორში (გუმათჰესი 2-ის გადამუშავებული წყალი, ეკოლოგიური წყლის ხარჯი, ჭარბი წყლის ხარჯი) გამავალი აღრიცხული წყალი უკლებლივ ხვდება რიონჰესის წყალსაცავში. მნიშვნელოვანია ის გარემოებაც, რომ გუმათჰესიდან რიონჰესამდე მდ. რიონს შენაკადი არ აქვს.

ასევე აღნიშნულია, რომ გუმათჰესის ზედა ბიეფში, წყალსაცავის გავლენის ზონის გარეთ, სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ მიერ გუმათჰესების კასკადისთვის მოწყობილია თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი მზომი საგუმაგო. რიონის წყალსაცავის გავლენის გარეთ არსებული მონაკვეთის გასწორში (რომელიც უკვე შეიძლება ჩაითვალოს გუმათის ჰიდროელექტროსადგურის კასკადის ქვედა ბიეფად), ჰიდროლოგიური საგუმაგოს მოწყობა რაიმე ახალი ინფორმაციის მომტანი ვერ იქნება და იგი წარმოადგენს გუმათის ჰიდროლოგიური საგუმაგოს დუბლირებას. შესაბამისად, კომპანიის აზრით, გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების 4.4 პირობას სრულად აკმაყოფილებს გუმათის ჰიდროლოგიური საგუმაგო და გუმათჰესის გასწორში აღრიცხული წყლის რაოდენობა. დამატებითი წყლის დონის გამზომი მოწყობილობის მონტაჟი რიონჰესის წყალსაცავის ზონის გავლენის გარეთ ვერ შეცვლის გუმათჰესის ჰიდროლოგიური საგუმაგოდან მიღებულ მონაცემებს.

ამასთან, აღნიშნულია, რომ წყალსაცავის გავლენის ზონის გარეთ მდ. რიონი არ მიედინება ერთ კალაპოტში, იგი იტოტება და შეერთების ადგილი ხვდება წყალსაცავის გავლენის ზონაში (შეტბორვის არეალი ვრცელდება რიონჰესის კაშხლიდან დაახლოებით 2,2 კმ-ზე რიონის წყალსაცავიდან), სადაც შეუძლებელია წყლის ხარჯის გაზომვა.

ყოველივე ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით საქმიანობის განმახორციელებლის მიერ გაკეთებულია დასკვნა, რომ ჰესის ეფექტური ფუნქციონირებისა და მისი უსაფრთხოებისთვის, სათავე ნაგებობის ზედა ბიეფში, წყალსაცავების გავლენის ზონის გარეთ, წყლის დონის ავტომატიზირებული გამზომი მოწყობილობის მონტაჟი და გაზომვების ჩატარება აუცილებელი არ არის. შესაბამისად, კომპანიამ ითხოვა 2018 წლის 18 ივლისის №2-579 ბრძანების 4.4 პუნქტის შეცვლა.

საკითხის დეტალურად შესწავლის მიზნით სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“ ეთხოვა „გუმათი 1“ და „გუმათი 2“ ჰესებზე (ეკოლოგიური და ჭარბი) წყლის ხარჯის „გუმათი 2“

ჰესის გამოყენებული წყლის რაოდენობის გაზომვის მეთოდის, გამზომი მოწყობილობის (დახასიათება, პარამეტრები და ა.შ), გაზომვების სიხშირისა და შედეგების შესახებ, ასევე რიონი ჰესის, გუმათი 1 და 2 ჰესების განთავსების ტერიტორიის, ინფრასტრუქტურისა და გამზომი მოწყობილობ(ებ)ის განლაგების GIS კოორდინატების, Shape ფაილების სახით, შესაბამისი ფოტომასალის თანხლებით, დამატებით დეტალური ინფორმაციის სამინისტროში წარმოდგენა. აღნიშნული დოკუმენტაციის განხილვის შემდეგ, წარმოდგენილი დასაბუთების გათვალისწინებით, სამინისტრომ შესაძლებლად მიიჩნია პირობის ცვლილება.

„გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-11 ნაწილის თანახმად, სამინისტრო უფლებამოსილია მარტივი ადმინისტრაციული წარმოების წესით ცვლილება შეიტანოს გარემოსდაცვით გადაწყვეტილებაში ან გზშ-ის სფეროში გაცემულ შესაბამის აღმჭურველ ადმინისტრაციულ-სამართლებრივ აქტში, თუ ამ ინდივიდუალური ადმინისტრაციულ-სამართლებრივი აქტით განსაზღვრულია გარემოს ცალკეული კომპონენტების დამატებითი შესწავლის ვალდებულება და შესწავლის შედეგებზე დაყრდნობით სამინისტრო პირობის შეცვლის აუცილებლობას დაადგენს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულისა და „გარემოსდაცვითი შეფასების კოდექსის“ მე-5 მუხლის მე-11 ნაწილის საფუძველზე,

ვ ბ რ ძ ა ნ ე ბ:

1. „სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“ ჰიდროელექტროსადგური „რიონი ჰესის“ ექსპლუატაციის პირობების შეცვლასა და ქვესადგურის ექსპლუატაციაზე გარემოსდაცვითი გადაწყვეტილების გაცემის შესახებ“ საქართველოს გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის მინისტრის 2018 წლის 18 ივლისის №2-579 ბრძანების 4.4 პუნქტი შეიცვალოს და ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„4.4 უზრუნველყოს რიონჰესის წყალსაცავის გავლენის ზონის გარეთ არსებული წყლის ხარჯის შესახებ მონაცემების, ხოლო სათავე ნაგებობაზე ავტომატიზირებული ხარჯზომით ეკოლოგიური ხარჯის გაზომვის შედეგების სამინისტროში ყოველკვარტალურად წარმოდგენა“;

2. ბრძანება დაუყოვნებლივ გაეგზავნოს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციას“;
3. ბრძანება ძალაში შევიდეს სს „ენერგო-პრო ჯორჯია გენერაციის“ მიერ ამ ბრძანების გაცნობისთანავე;
4. ბრძანების გაცემიდან 3 დღის ვადაში აღნიშნული ბრძანება განთავსდეს სამინისტროს ოფიციალურ ვებგვერდზე;
5. ეს ბრძანება შეიძლება გასაჩივრდეს თბილისის საქალაქო სასამართლოს ადმინისტრაციულ საქმეთა კოლეგიაში (თბილისი, დ. აღმაშენებლის ხეივანი, მე-12 კმ. N6) მხარის მიერ მისი ოფიციალური წესით გაცნობის დღიდან ერთი თვის ვადაში.

ლევან დავითაშვილი

მინისტრი